

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Uredništvo in upravnništvo: Kolodvorske ulice šte. 15. — Z urednikom se more govoriti vsak dan od 11. do 12. ure. — Rokopisi se ne vračajo. — Inserati: Šeststopenjska post-vrsta 4 kr., pri večkratnem ponavljanju dajo se popust. — Volja za Ljubljano v upravništvu: za celo leto 6 gl., za pol leta 3 gl., za četrt leta 1 gl. 50 kr., na mesec 50 kr., pošiljatev na dom volja mesečno 9 kr. več. Po pošti volja za celo leto 10 gl., za pol leta 5 gl., za četrt leta 2 gl. 50 kr. in za jeden mesec 86 kr.

Štev. 261.

V Ljubljani v soboto, 14. novembra 1885.

Tečaj II.

Volitve na Angleškem.

Poleg dogodkov na jugu obračajo pozornost politikov naše bližajoče se volitve v angleški parlament. Meseca januarija sniti se ima namreč parlament v kratko zasedanje, volitve pa se imajo v kratkem vršiti. In te volitve so silno važne, kar je lahko razvideti uže iz tega, da jedino volitve v parlament mogó mrzlega Angleža spraviti iz ravnotežja in mu razburiti kri.

Pri novih volitvah pokazati se ima, uživa li liberalni ali konservativni kabinet več zaupanja v narodu, in ta volilni boj bode zdaj tem zanimljivejši in burnejši, ker se zbere na volišči več nego dva milijona novih volilcev, kateri so še le pred kratkim dobili volilno pravico. Zdaj ima v Angleški skoro vsakdo volilno pravico, da le ni naveden posel ter ima v najemu letno stanovanje. Pri tolikem številu novih volilcev torej nikakor ni možno določiti, bodo li ti volilci pridružili se konservativni ali liberalni stranki; liberalci zanašajo se pač skoro z vso gotovostjo na te glasove, ker so to večinoma volilci kmetskih okrajev, in so liberalci v svojih volilnih govorih posebno naglašali, da hoté urediti kmetska posestva.

Bližajoče se angleške volitve pa imajo ravno zdaj tem večji pomen, ker se po njih odloči, katera vlada ima dobiti v roke državno krmilo in kako ima vplivati Angleška na vnanjo politiko. Kako se vede Salisburyjev kabinet gledé rumeljskega vprašanja in gledé bolgarskega kneza Aleksandra, je znano. Če pa zmaga pri zdanjih volitvah liberalna stranka, če pride zopet na krmilo Gladstone, tedaj spremeni se takoj angleška politika v tem vprašanji. A uže zdaj se kaže vpliv teh

volitev pri krizi na Balkanskem poluotoku. Da se je konferenca toliko časa zavláčevala, vzrok je večinoma Turčija, in ta obotavljala se je pač zaradi tega, ker ne vé, s katerim kabinetom, z Gladstonovim ali Salisburyjevim jej bode v bodočnosti računati treba. Od Salisburyja pričakovati ima pač dovoljno pomoč, a to še le tedaj, ko bode zagotovljen svoje moči in se mu ne bode trebalo ozirati na dobro ali slabo voljo volilcev.

Zdanji kabinet pripravil se je na oba slučaja, zmage in poraza. Parlament snide se v januariji v kratko zasedanje, potem pa se preloži, in ta preložitev zavisna bode od sestave strank. Če se pokaže liberalna večina, tedaj bode zdanji kabinet takoj odstopil in med preložitvijo imenovali se bodo nasledniki; če bi si priborila konservativna stranka pri volitvah večino, tedaj ostane zdanji kabinet na krmilu, in preložitev kabineta trajala bode le toliko časa, da se določi program za prihodnje zasedanje. Možno pa je tudi, da sta obe stranki v parlamentu jednako številno zastopani, in v tem slučaji ostane Salisburyjev kabinet toliko časa v uradu, dokler se mu ne izreče zaupnica ali nezaupnica. Katera stranka pa bode močnejša se ne more nikakor z gotovostjo določiti.

Velevažne so torej bližajoče se angleške volitve, ne samo za Angleško samo, njeno notranjo in vnanjo politiko, marveč za vso Evropo. Vsa Evropa upira z velikim zanimanjem svoje oči v Angleško, kjer se ima v kratkem odločiti, ali naj še nadalje vladajo konservativci, ali naj prepustijo državno krmilo liberalcem, ali Gladstone ali Salisbury. Kako različno pa je postopanje teh dveh mož v vnanji politiki, je znano.

Naši posli.

(Nujno socijalno vprašanje.)

-o- Kedor je v revščini rojen, bori se navadno tudi vse svoje žive dni s siromaštvom. Uboštvo ne najde prijatelja in zagovornika svojih prirojnih slabih lastnostij, zboljšati pa si poslednjih ne more, ker se trudi le za življenje sploh, razvitje duševnih darov, omika, mu je nemožna.

Ker se čuje dandanes toliko tožb o siromaštvu ali o naših poslih, ki izvirajo iz njega, hvale ali zagovornika pa ni našel še ta mnogobrojni in najbolj žalosten stan, poskusiti hočemo opisati nekoliko njegovo usodo, pravice in dolžnosti, ki vežejo ostale, bolj srečne stanovce z njim. Roditi se v siromaštvu na svet, je gorje, trikratno gorje uže zaradi tega, ker ne zakrivi rojenec te navadno do smrti trajajoče kazni, temveč je zapisana ona v najvišjem sklepu, ki ga zovemo človeška usoda.

Znana je siromašnim starišem temna bodočnost njihovih otrok. Odbrane so jim njihove stopinje po trnji in trpljenji, pomanjkanji najbolj potrebnih stvari, katere jim konča le njihova (poznava) zvesta rešiteljica — smrt.

Kaj je revščina v pravem pomenu besede, vé le oni srečni a redki zemljan, ki je izpraznil v mladostnih letih do dna njen grenek kelih, in kateremu je milejša, nepričakovana usoda določila nekaj poznih dni v zadovoljnosti in blagostanu.

Siromaštvo poznajo dalje tudi naši posli, ki so, rojeni in izrejeni v beraštvu, primorani služiti vse svoje življenje srečnejim stanovom, ki gledajo, kako se trudijo s krvavimi žulji, da si ohranijo življenje polno muk in da pomnožujejo s svojim neprestanim trudom bogatstvo, blagostan — ne

Listek.

Prokleta!

(Roman Spisal Emile Richouburg; po E. Vacanovi proslavi prosto poslovenil Janko Leban.)

(Dalje.)

4.

Po lepem, jasnem dnevu zatonilo je solnce za pozlačene vrhove. Še enkrat se je nasmehljalo naravi. Krivec je nastal, in listje in cvetje pošiljalo je slovo jemajočemu solncu pozdrav: „Lahko noč!“

Posamezne zvezde so uže zablščale na nebu. Seno, po dnevi pokošeno, bilo je uže spravljeno na kôpe. Ptiči so iskali drevesne vršiče; metulji so se poskrivali po cveticah. Od vseh stranij si slišal hrumenje, glasove, ki so se medsobno klicali, smejanje in petje. Murni so cvrčali, žabe regljale. Ženjci in ženjice so se vračali s travnikov domov, da bi na pristavi seuillonski večerjali. Po večerji se vsi zberó na borjači; moški na eni, ženske na drugi strani. Dninarji niso imeli sile, da bi odsli domov. Saj je bilo še svetlo, in Fremicourt ni daleč od seuillonske pristave. Mellier

pride iz hiše z Blanche-o pod pázduho. Hitro ja množica obkoli, in mnogi glasovi so klicali: „Dober večer, gospod Mellier! Dober večer gospodičina Blanche!“

Iz Civry-a pride Jean Renaud z beraško bisingo na strani in s palico v roci na pristavo.

„Brdki ljudje! Kako radi imajo mojo hčerko!“ momljal je stari prosjak.

In po času stopi bliže.

„No, otroci; ste li zadovoljni z dnevom?“ povpraša Mellier.

Najstari dninar se odkrije ter reče: „Gotovo! Kako lepa je trava in kako krasno vreme! In jedače in pijače je tudi dovolj! Se ve da veselejše bi bilo, da je gospod Rouvenat doma.“ — „Moral je odpotovati v Pariz po jako imenitnem opravilu, prijatelji moji!“ — „Slišali smo, gospod Mellier,“ déje drug ževce. „Škoda, da ni ostal vsaj do jutre.“ — „Hoteli ste torej danes zvečer kaj imeti od njega?“ — „Tako je, gospod Mellier!“ — „No, ali morda jaz ne morem tega storiti?“ — „Se ve da lahko storite, gospod Mellier; zakaj ne? Jutre bo sv. Peter, in ob takem dnevu nam je Pierre Rouvenat vsako leto dal za vino.“ — „Zakaj niste tega povedali uže pri večerji? Če tudi ni Pierre-a

Rouvenata tu, vender klet je ostala doma, in o Petrovem je ona zmerom odprta! Pojdi Blanche in naroči, da prinesejo najstarejšega mojega burgundarja!“ — „Živelo Petrovo! Živio Jacques Mellier!“ vpili so ževci na vse grlo. — „Le pojte zopet notri, prijatelji moji“, nadaljuje Mellier, „le pojte zopet notri!“

Trenotek pozneje so bili moški in ženske zopet zbrani za dolgo mizo, na katero je bila nanosila sama Blanche-a veselo smijoč se, ročno in žarečega obraza vkuhano sadje, méd, suhár in maslen kruh.

Jean Renaud je bil tukaj. Naslanjaje se na hišno pripravo ni pustil iz očí svoje hčerke. Opažoval jo je ves zamaknen. A tudi deklico je navzočnost očetova prošinjala z veseljem. Bila je vsa srečna teh očetovih pogledov.

Kmalu pridejo polni vrči na mizo, in stari burgundar se je svetil v kozarcih liki zajéja kri.

Kakor Jean Renaud, ustavil se je bil tudi Jacques Mellier. Blanche vzame kozarec ter ga ponudi Mellieru.

A Mellier izpregovori:

„Najprej dobremu Mardoche-u, otrok moj! On gotovo rad s temi brdkimi ljudmi trči na zdravje Rouvenatovo.“

sebi, temveč mnogokrat brezsrčnim ljudem, ki jih smatrajo le za orodje svojega posla.

Naš slovenski posel rodi se navadno v hiši malega rokodelca, dninarja ali kočarja, ki se trudi za življenje od danes do jutri.

Uže v najbolj nežni mladosti čuti tako nesrečno dete svoje ubožstvo. Lakota in vsakovrstno pomanjkanje je njegov vsakdanji gost, tožba in jok svojih bratov in sester njegova zibelna pesen.

A to ni njegovo najhuje zlo. Lakota, domača tožba se zakrije brezsrčnim, srečnejim ljudem. Nikdo ne vpraša, kaj si južnal, kaj bodeš večerjal, s kom si pokriješ svojo nagoto?

Prvikrat okusi beraški otrok, bodoči posel, svoje gorjé, ko ga zvabi milo pomladno solnce med veselo vaško mladino sredi vasi. Veselje in vriš se razlega prej ondi v kolobaru srečnih otrok iz boljših hiš.

Pri pogledu bledega, lačnega, slabo in neprimerno ali v tujem krogu narejenega oblačila siromaka utihne prejšnja veselost. Posmeh ali zaničevanje se čuje na desni in levi.

Vročina sili ubožčeku v obraz, sram mu pretresa slabotne ude, solza mu sili v mrklo lice. Ozira se okrog in okrog, ali ne najde prijatelja, zaščitnika njegovo ubožstvo. Ni je, ni je žive duše, ki bi se ga usmilila.

Med tem se nadaljuje prejšnja vesela igra — a brez njega.

Siromak ne more umeti poslednjega.

Zakaj bi ne sprejeli tudi njega tovariši k igri? Storil ni nikomur žalega. Tiho je prišel, molčeč je trpel prejšnjo zasmehovanje. Pozabila se je morda prejšnja pregreha, tudi on bi jo pozabil za prijazen pogled, za podano desnico.

V takih otožnih mislih pridruži se nepovabljen veseli, ponosni mladini.

To je drugo, a najbolj grenko spoznanje, da on ni, kakor drugi otroci, za vaško družbo, da je siromak, sin siromaka.

Podal je temu in onemu dečku roko k veseli igri, a sprejel je ni poslednji, saj je on gostačev sin v njegovega očeta koči.

Prosil je te in one deklice, naj ga sprejme v svojo družbo, a izpahnen je bil zaradi raztrgane obleke, zaradi bledega lica, znamenja komaj prestane bolezn.

Poslednje užali tudi najbolj nežno angelisko nedolžno srce. V solzah išče si, ker ga je zapustilo vse, drugje svoje tolažbe in veselja. Bled, onemogel hiti v kočjo k svoji materi — ki ga tolaži z jedino svojo močjo — s solzami.

Taka je prva mladost naših poslov. Malo boljši so bodoči dnovi.

(Dalje prihodnjič.)

Blanche prinese polni kozarec svojemu očetu. On ga vzame s trepetajočo roko.

„Da, piti hočem na zdravje Rouvenatovo, in tudi na vaše zdravje, gospod Mellier, na zdravje Blanche-ino in na srečo seuillonske pristave! Živela seuillonska pristava!!!“

In vsi trčijo s kozarci zaorivši: „Živela seuillonska pristava! Živela, živela!!!“

Potem so začeli peti, pesen za pesnijo, a tudi kozarec za kozarcem se je praznil. In ko se je zadnja pesen odpela in se zadnji kozarec izpraznil, zapustijo veseli ljudje pristavo in z njimi tudi Jean Renaud.

Na pragu pa najde Blanche priložnost, da svojemu očetu v uho zašepeta: „Oče, misliti hočem na-te do jutra!“

5.

Prišla je bila noč. Milijoni zvezd so migljali na jasnem nebesu, prijetni vonji so bili v zraku. Mesec je prekrasno razlival svojo svetlobo na okolico.

Delavci se še niso bili razšli; hoteli so baš ločiti se. Zdajci zakriči sova, katera je lovila družega ptiča.

Ženske se molčeč in grozeč stisnejo druga k drugi.

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Razprave delegacij se zelo naglo vršijo, in sredi prihodnjega tedna bodo delegacije dovršile svoje delo; takoj potem pa se skličejo deželni zbori.

Dopolnilna volitev jednega deželnega poslanca za Istro iz veleposestnikov vrši se dné 5. decembra t. l.

Odsek hrvatskega deželnega zbora rešil je naglo one štiri predloge, kateri se tičejo upravne preustrojbe. Zbor, kateri se v ponedeljek zopet snide, mogel bode takoj pričeti svoje delo. Opozicija deluje zelo proti vladnim načrtom, osebno se obračajo njeni napadi proti mestnemu redu, češ, da bi potem izgubila mestna občina zagrebška avtonomijo. V seji mestnega odbora se je pri predvčerajšnji seji tudi sklenil protest proti omejitvi mestne avtonomije.

Tuje dežele.

Italijanska zbornica sklicana je v 25. dan t. m. Razmere se od tedaj, ko se je preložila zbornica, niso dosti spremenile; kolonijalna politika je še vedno isti kamen, ob katerega se bode marsikdo spodtaknil. Malo sreče imajo Italijani s kolonijalno politiko.

V francoski zbornici zvršila se je letos verifikacija volitev nepričakovano mirno. Le proti volitvam desetih departementov so ugovori, druge so se uže potrdile. Prejšnja leta vršili so se pri verifikacijah precej burni prizori.

V berlinskih krogih vzbudila je baje poroka v Eu resno nevoljo proti danski vladi. Nekov list piše: Če je danski kralj dovolil, da se poroka njegovega sinu s princesinjo odstavljene francoske knežje rodovine rabi za protinemško propagando in za pojave o zopetni osvojitvi Elzacije in severnega Šlezvika, mora prijazno razmerje med prusko in dansko vladarsko hišo nehati ter Nemčija smatrati Dansko za sovražnico.

Položaj na Balkanskem poluotoku je zdaj tako resen, kakor še nikdar prej, če so poročila od doli istinita. Iz Belgrada se poroča, da Srbija ne more več prenašati nečuvnih izzivanj od strani Bolgarov, in ker ne upa ugodnega uspeha od konference poslanikov, hoče sama poseči z orožjem vmes ter napasti Bolgare. Vsak trenotek, tako se poroča, je pričakovati, da srbski kralj izdá oglaš vojske. — Iz vzhodne Rumelije pa se poroča, da je vsa dežela odločno za to, da se z vso silo, z orožjem brani proti temu, da se uvede zopet prejšnji položaj. Prej hoteli so se Bolgari še podvreči volji konference, zdaj hočejo le združenje. — O konferenci so poročila kaj pičila in temna. Poslaniki se nikakor ne morejo zjediniti o rešitvi

„No, kaj pa imate?“ povpraša jeden možev smijoč se.

„Ali si slišal?“

„Kaj? Vpitje sove?“

„Bog!“ zagrozi se debela kmetica in mrščalica jo potrese po vseh udih, „da sem sama, ne imela bi korajže, iti v Fremicourt. Umrla bi samega strahu, pomislivši, da mi zna strah stopiti na pot!“

„Ve ste neumice s strahom, ki nekoliko časa straši v vaših možganih! Saj strahov ni!“

„A če se je strah uže videl?“

„Kdo ga je videl?“

„Le povprašaj ribiča Mateja!“

„In mladi Martin ga je tudi videl.“

„No!“ smejal se je maloverni ževcec, „meni naj bi strah prišel na pot!“

„Tega si pač ne žéli! Strah dihne v tebe, in koj imaš zlatenico, katere ne odpraviš leto dnij!“

„In kje se zamore videti strah?“

„Na reki, tam, kjer je brv čarovniške jame. Pokazuje se kakor blisk ter pušča celo vrsto žarečih isker za sabo. A strah ne hodi nego leta.“

„Vaš strah ni nič družega kakor vešča!“

„Tako? Ima li vešča roke, noge, glavo? Stari Matej je trdil, da je šel tako blizu mimo

bolgarskega vprašanja; Rusija zahteva odločno, naj se odstavi knez Aleksander, v tem ko Anglija hoče nasprotni svoji misli pripomoči do veljave.

Grška vlada zaukazala je vsem, za vojaško službo godnim, v inozemstvu se nahajajočim Grkom, naj se nemudoma vrnejo domov. Vsled tega ukaza vrnilo se je v domovino mnogo mladih Grkov, kateri so se šolali na inozemskih vseučiliščih.

Iz Carigrada se poroča, da se je poveljnik turških čet ob grški meji obrnil z nujno prošnjo do svoje vlade, naj mu brzo pošlje pomožne vojake, kajti v Grški pričelo se je burno, vojevito gibanje. Vsled te prošnje poslalo se je poveljniku nekaj čet, katere pa so slabo izvežbane in zane-marjene.

V Gorenjem Egiptu je položaj postal zopet ozbiljen; iz Aleksandrije se namreč z dné 7. t. m. poroča, da se britske čete zopet premikajo ob Nilu gori. Čuje se, da Mahomed el kan prodira na čelu vstaške vlade proti Abuhamadu.

Razne vesti.

— (Novi italijanski poslanec na Dunaji.) Grof Konstantin Nigra, ki je bil kakor naslednik grofa Robilanta italijanskim poslancem na dunajskem dvoru imenovan, porodil se je 12. junija 1827. leta v Castellamonte pri Ivreji na Piemonteškem. Studiral je pravo v Turinu; 1848. l. posvetil se je diplomaciji. Pri parizkem kongresu leta 1856 bil je tajnik grofa Cavourja, kojega zaupljiv agent je tudi pozneje ostal. Leta 1861 imenovan je bil poslancem v Parizu. Tukaj je ostal do leta 1876. Dne 4. septembra 1870 je bil jeden izmed redkih prijateljev Napoleonovih, ki so cesarici Eugeniji toliko časa na strani stali, dokler ni Pariza zapustila. Od 1877—1882 bil je italijanski poslanec na dvoru v Petrogradu in so ga potem v isti lastnosti v London premestili. V grofovski stan je bil še le pred kratkim časom povzdignjen.

— (Smrt v nevestini obleki.) „P. Ll.“ se piše: Mlada žena po imenu Julijana Szilagyi živela je nesrečno s svojim možem v zakonu. Vsled tega je sklenila, ločiti se od njega. Ker pa njeni stariši niso hoteli k temu koraku dati svojega dovoljenja, razkačilo jo je to tako zelo, da se je odločila umreti. V ta namen obleče obleko, koja je nekdanj kakor nevesta nosila, kupi dva litra petroleja ter gre s tem na polje. Tam si polije s petrolejem obleko, koja potem zažge. Dim in plamen sta se kmalu pričela k višku vzdigovati. Pastirji, kateri so v bližini pasli, so sicer zapazili gorečo postavo, pa se niso upali blizu misleči, da imajo pošast pred saboj, katera varuje zaklade. Še le ko je ogenj ugasnil, šli so na mesto, ter so zagledali po polnem zgorelo žensko.

— (Denar šteti) ni vselej tako prijetno, kakor bi si marsikdo mislil. V Washingtonu je pisarna, kjer se bankovci zamenjujejo. V njej je nastavljeno do

strahu, da bi ga bil lahko z roko prijel, da se mu ni roka takoj omrtvila.“

„Pač zato, ker se je preveč bal.“

„Dobro, recimo, da se je res bal; ali je to dokaz, da ni videl straha?“

Kmet zmaje z ramama, a kmetica se ujezi. „Jaz bi se smijala, če bi ti duh dal dobro lekcijo!“ — „In misliš li, da si jo tako iz lehka pustim dati?“ — „No, le se šali. A povem ti: da-si si močan, padeš na tla kakor kos lesa, če te strah le takne!“ — „Pojdi dalje!“ — „Da!“ odgovori pripovedovalka, okoli katere so se brezsapne poslušalke kar trle. „Če strah pride mimo koga, sliši se ječanje, vzdihovanje in ihtenje, kakor da bi toževala vsa dolina. In velik je ta strah, tako velik kakor topol!“ — „In se ve da tudi bel, kakor vsi strahovi. . .“ — „Ne, strah iz čarovniške jame je črn kakor vrana.“ — „Črn! Morda je celó sam hudič!“

Nekatere ženske prestrašene zakričijo.

„No, hudiča se nam ni treba bati, kajti izbeži takoj, ko se pred njim prekrizamo.“ — „Pri moji duši, da kmalu sam počnem verjeti na strah!“ — „Postavi se o polunoči na brv, potem ga bodeš uže videl.“

120 žensk, ki nimajo ničesar drugega opraviti, nego bankovce šteti. V tem si sčasoma pridobé tako spret-
nost, da jim najhitreji kasir ne more kos biti. A dasi-
ravno so navadno vse mlade, se jim vender bolezen bere
na obrazu; mnoge imajo ranjene roke, pri drugih se zopet
kažejo rane na obrazu in bolne oči. To pa pride od arze-
nika, ki je vzeleni barvi bankovcev. Navzlic največi pre-
vidnosti te ženske preje ali pozneje obolé. Če se roka
le malo rani, uže zadostuje to, da nastane vnetje in
potem pride strup skozi roke v obraz in oči. Mnogim
strup tako škoduje, da morajo službo popustiti. Plača
znaša 75 dolarjev (318 mark) na mesec.

— (Žalosten konec.) Iz Kenta se piše:
Jedna najbogatejših posestnic našega kraja, 89letna
miss Walker, se je obesila. Na mizi v njenem stano-
vanji našli so listek z naslednjimi vrsticami: „Jaz
imam zlata, da z njim vse svoje shrambe zamorem na-
polniti, a ne otrok, ne prijateljev; okolo mene so le
ljudje, ki želé moje premoženje podedovati in ki jeden
drugega črnijo; jaz mislim, da imajo vsi prav: ker
sem prepričana, da so vsi hudobni, umrem prostovoljno
in le prosim, da se moj denar v dobrodelne namene
obrne“.

— (Čuden stol.) V Larocho na Belgijskem na-
haja se stol Pipina Majhnega, ki ima čudno lastnost.
Ta lastnost ne obstoji v njegovi starosti, temveč v no-
tranji moči, kojo mu pripisujejo. Vsaka deklica, katera
se tekom jedne ure trikrat nanj vsede, omoži se še
isto leto. Krasotice v Larocho sicer ne zaupajo posebno
čudodelni moči stolovi in imajo gotovo dobre uzroke
za-to; a iz daljnih krajev še vedno obiskovalke semkaj
dohajajo, da se potem zarudele „v šali“ na Pipinov
stol vsedejo.

— (Kdo kupi ceno hiše?) V Szegedinu se
lišnim posestnikom ne godi posebno dobro. Zadnje dni
prodala se je tamkaj precej velika hiša izvrženim potom
za pet goldinarjev; nekatere druge hiše se pa še od-
dati niso mogle. Hišni posestniki imajo sedaj namen,
obrniti se do vlade s prošnjo, da naj se jim dá od
vlade primerna pomoč v denarji. Ta denar naj bi se
med posestnike razdelil, ki ga bi potem zopet onim
podarili, kateri bi hoteli hiše vzeti.

— (Huda zima.) Na severnem Švedskem dobili
so letos nenavadno zgodaj, in sicer prav hudo zimo;
v goratih krajih na Jemsländskem, kjer se navadno
pravi mráz še le o Božiču prične, je letos temperatura
izvanredno nizka. Pri Storlienu in Enaforsu leži sneg
na meter visoko. Dne 22. oktobra imeli so v Storlienu
19, v Enaforsu 21, 23. oktobra pa v Storlienu celo
24 gradov mraza.

— (Ponesrečena čestitka.) Pogovor na
ulici: „Ljubi prijatelj, naznanim ti, da se bom oženil.“
— „No, jaz ti najsrčneje čestitam, ker se boš na ta
način tudi svoje stare sestričine Ernestine znebil.“ —
„Pardon, to bom ravno vzeli!“

— (Od Atlantičnega do Tihega morja.)
Pacifič-železnica v Kanadi se je pretečeno soboto po-

ženjec, ki je do zdaj molčeč poslušal, po-
prime besedo.

„Jaz sicer ne verjamem na duhove in stra-
hove,“ déje resno, „pa to je resnično, in lahko
trdim, ker sem sam videl, da neko čudno bitje,
moški ali ženska ali hudoba po noči po bregu
sableuseskem blodi kakor uboga duša! Tri leta
so potekla, kar sem ribaril proti jednajsti uri o
kresnem večeru pri jezu dole. Šel sem kolikor
sem mogel hitro ob rekinem bregu s svojim tr-
nekom. Naenkrat slišim stokanje. Mislil sem, da
se je komu kaka nesreča prigodila in obrnem se
na stran, od kodar so prihajali tožni ti glasovi.
Zdajci se prav pred mano vzravna temna postava,
kakor da je iz zemlje zrasla. „Kdo je tukaj!“
zakričim. A namesto, da bi odgovorila, zbežala je
senca hitro kakor bi trenil. Jaz letim za njo. Pri-
kazen je hitro kakor veter švigala med drevjem.
Enkrat bi jo bil skoro uže prijel. Bil sem tako
blizu, da sem lahko slišal njeno sopihajočo sapo
ter sem mogel videti njene dolge, črne, frfajoče
vlase. Toda naenkrat izgine tako naglo, da nisem
videl, kam je prišla. To sem videl, kakor sem
rekel, sam s svojimi očmi, o tem letnem času
pred tremi leti o Ivanovem.“ — „O Ivanovem,
baš pred 19. leti je bilo, ko je Jean Renaud ne-

polnoma dovršila; železnična proga razteza se sedaj
od Quebeca do Tihega morja. V kratkem bo mogoče,
od Liverpoola do Pacifica v 10 dneh priti.

— (Električna razstava v Petrogradu.)
Iz Petrograda se poroča, da se bode tam v prostorih
pedagogičnega muzeja v kratkem času električna raz-
stava odprla.

— (Glavni lastnosti sedanjih možkih)
Stara devica v Baltimore ima, kakor „Amerika“ piše,
papigo, ki kolne, in opico, katera tabak zveči. To ste,
pravi, glavni lastnosti sedanjih možkih; ker ima tedaj
te dve živali, lahko brez moža izhaja. Prav ameri-
kansko!

— (Smešnice.) Pametna ženitev. „Kako,
stari prijatelj, ti si se v svojih starih letih še ože-
nil?“ — „No, to je čisto naravno; moja žena ni mogla
drugega moža dobiti in jaz ne druge žene in zato sva
se midva vzela.“ — Človek si mora znati po-
magati. „Ljubi baron, zakaj pa vender kadite dve
smodki h krati?“ — „Pa, poglejte, ljubi moj, v tem
nesrečnem kraju ni dobiti smodk po 15 kr., katere na-
vadno kadim in vsled tega sem prisiljen, dve britaniki
po 7½ kr. skupaj h krati kaditi.“

Domače stvari.

C. kr. kmetijska družba kranjska.

Seja glavnega odbora dne 8. novembra 1885.

(Konec.)

Družbeni tajnik Gustav Pirc predloži načrt raz-
pisa daril za umna gnojišča, kateri načrt se z neka-
terimi spremembami odobri in sklene, ta načrt na za-
htevo c. kr. kmetijskega ministerstva njemu na Dunaj v
presojo poslati.

Ker je ministerstvo dovolilo, vnovič razpisati čer-
trto premijo za sadne sušilnice, koje ni bilo moč le-
tošnje leto oddati, predlaga tajnik Gustav Pirc, pri
oddaji te četrte nagrade v znesku 100 gold. drugače
postopati ter v tem smislu tudi na vis. c. kr. kmetijsko
ministerstvo poročati. Postopa naj se pa takó-le: Stavi
naj se vprašanje do posameznih gospodarjev ali pa
celih občin, katere so pripravljene napraviti si sadno
sušilnico po ameriškem načinu, ako dobijo nagrado v
znesku 100 gold. Glavni odbor ima potem pravico,
med oglašeni izbrati najbolj pripravnega z ozirom
na krajevne sadjarske razmere, kojemu potem glavni
odbor pripomore k sostavljenji ameriškanske sušilnice z
nagrado 100 gold. in potrebnimi nasveti.

Predlog tajnika se sprejme ter tajništvu naroči,
primerno ukreniti.

Tajnik prebere prošnji ljubljanskih dobrodelnih
društev „Vincencijeve družbe“ in „Družbe gospej kr-
ščanske ljubezni“ za brezplačno podelitev pridelkov iz
družbinega posestva. Pri daljši razpravi v tej zadevi
zahteva družbini tajnik kot upravnik družbinega po-
sestva za slučaj, če se prošnji uslišite, za oddane pri-
delke plačo iz družbine blagajne, ker on kot upravnik

kega mladeniča na cesti v Civry ubil,“ opomni
star ževce. „Spominam se še tega, kakor da je
bilo včeraj. Moj Bog, kako veliko pozornost je
vzbujal ta zločin takrat v tem kraju! . . . Kar se
sicer tiče strahu iz čarovniške jame, mora biti
vsekako nekaj resničnega na tem; kajti uže dolgo
se o tej stvari govori. Bertrand je to videl —
kakor pravi — pred tremi leti o Ivanovem. In
jaz sem isto videl pred petimi ali šestimi leti. In
kar je pri tem jako čudno, to je, da tudi o kres-
nem večeru. Sicer so ljudje govorili uže pred
12. leti, da slišijo vsako noč iz čarovniške jame
jok in stok.“ — „Kakor rečeno,“ deje debela bo-
ječa kmetica, „mora biti strah. Morda je uboga
duša umorjenčeva, katera prosi o kresnem večeru
za očenaš.“ — „No, potem pa dajte maše brati
za umorjenčovo dušo!“ rogal se je malovernik. —
Stari ževce pa reče: „Dovelj zdaj o strahu, sicer
ženske samega strahu ne zaprejo vso noč oči.
Deseta ura bo kmalu bila; požurimo se, da pri-
demo domov. Jutre ob treh zjutraj moramo biti
zopet na nogah. Noč je za počitek, ne pa za
klepetanje.“

S tem se razidejo.

(Dalje prihodnjič.)

vrta je porok za pravo gospodarjenje, o čemur bi se
pa ne mogel izkazati, če se mu taka darila dajati na-
laga. Slednjič sprejme se z večino glasov predlog gosp.
odbornika Robiča, dati „Vincencijeve družbi“ 8 centov
in „Družbi gospej krščanske ljubezni“ 2 centa krom-
pirja, ki se imajo opravništvu vrta po tržni ceni zara-
čunati. Ob enem naroči se tajništvu, ob priliki javljenja
tega sklepa imenovanimi dvema družbama poudarjati,
da je to darilo zadnje, ker reorganizacija družbinega
vrta stane toliko, da je treba na vsak krajcar gledati,
kmetijska družba je pa zaradi mnogih dolžnost, koje
ima izpolnovati v prosep našega revnega kmota, sama
navsezana na podporo od zunaj.

Predlogu tajništva, vis. c. kr. vlado prositi za nekaj
iztisov knjige „Dejanjski nauki o kopitnem podkóvstvu“
odbor pritrdi.

— (Najvišji imendan Nj. veličanstva
cesarice) obhaja slovesno jutri kranjsko veteransko
društvo. V jutro zberó se vsi veterani k sv. maši v
šentjakovski cerkvi, zvečer pa priredé zabaven večer v
hótelu „Evropa“.

— (Ustanove.) Ministerstvo za uk in bogo-
častje dovolilo je pet ustanov za učence vélike re-
alke v Ljubljani, kateri hoté obiskovati obrtno šolo v
Gradci.

— (Pohvaljeni žandarji.) Deželnoobrambeno
ministerstvo je žandarjem Ruprehtu Brovetu, Ivanu
Sadarju in Ivanu Barletu v Kranjski Gori ter
Juriju Kokailu, Mihaelu Jakofčiču ter Josipu
Jakliču na Jesenicah dalo pohvalno spričevalo, ker
so se povodom povodnji odlikovali s posebno srčnostjo,
požrtvovalnostjo in vstrajnostjo.

— (Slovensko delavsko pevsko društvo
„Slavec“) priredi „Martinov večer“ v nedeljo dne 15.ega
nov. 1885. v prostorih restavracije „Lj. Čitalnice“. Spo-
red: 1.) Volarič: Slovenca dom, zbor. 2.) M. Stooš: Brzo
junaci, zbor s spremljevanjem glasovira. 3.) * * * Ko-
mično berilo. 4.) Kocijančič: Oblačku, zbor s tenor-
in bariton-solo. 5.) Dr. B. Ipavic: Prošnja, poluzbor
s tenor-solo, solo poje g. Meden. 6.) Foerster: Njoj,
čvetospev. 7.) A. Dolinar: Pražnja obleka, šaloigra
v jednem dejanji. 8.) Vašak: Rožmarin, zbor. 9.) * * *
Godčeva pesen, s tenor-solo, solo poje gosp. Meden s
spremljevanjem glasovira. 10.) Stegnar: Slavec in pevec,
zbor s tenor- in bariton-solo. 11.) Volarič: Slovenski
svet, ti si krasán, zbor. 12.) Ples. S posebne prijaz-
nosti sodelujeta gg. Iv. Meden in Ohm vitez Janušovsky.
Začetek ob ½8. uri zvečer. Vstop za člane prost; za
neude 20 kr. za osebo.

— (Slovenščina na ptujskem gimnaziji.)
Iz Gradca se poroča, da deželnemu zboru pri zopetnem
otvorenji predloži deželni odbor predlog, naj se siste-
mizuje učiteljsko mesto za slovenščino na ptujskem
nižjem gimnaziji.

— (Duhovenske spremembe v lavantin-
ski škofiji.) Za provizorja gre v Šmartno na Hajdinji
gosp. A. Lorenčič; prestavljen je pa gosp. Filip Vi-
hár za kaplana v Šmartno pri Vurpergu. — Umrla sta
gospoda: Vinko Šišek, zlatomašnik v Prežmu v te-
harski fari blizo Celja, in Martin Napast, župnik pri
Veliki Nedelji.

— (Zaprla je) tukajšnja policija na naročilo
tržaške policije trgovskega agenta Karola Kienho-
ferja, kateri si je na nepošten način v Trstu osvojil
vrednostne papire in nekaj gotovine, potem pa je od
toč popihal.

— (Povodenj.) Iz Kostanjevice se nam
poroča, da je Krka vsled neprestanega deževja stopila
iz svoje struge in provzročila veliko povodenj. Najhuje
se godi Koprivničanom, ki uže cel teden ne morejo z
drugimi vasmi občevati. Ljudje se boje, da bode po-
vodenj ozimino, ki se je zelo pozno mogla sejati, uni-
čila.

— (Požar.) Iz Podgorice se nam poroča:
Dne 9. t. m. po noči nastal je ogenj v skednju po-
sestnika in krčmarja Andreja Paternostra iz Pod-
gorice hiš. št. 36, ki je poslopje s 250 centi krme in
raznim orodjem vred v kratkem vpepelil. Vsa škoda
znaša okoli 1400 glđ.; Paternoster je bil zavarovan
samo za 500 glđ. — Do sedaj se še ne vé, kako da
je požar nastal. Da se ogenj ni razširil, zahvaliti se
je našim vaščanom, kakor tudi žandarmeriji, katera je
koj na mesto prišla, ki so vsi vkup vrlo gasili.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Niš, 14. novembra. (Uradno.) Minister za vnanje zadeve, Garašanin, naročil je poslaniku Rhangabéju v Sofiji, naj naznani vladi, da je srbska vlada na bolgarska izzivanja odgovorila z napovedjo vojske. — Kralj odpotoval je ob 1. uri po noči v Piroto, da prevzame kot vojni načelnik poveljništvo.

Pariz, 13. novembra. Seja kongresa, da se voli predsednik ljudovlade, določena je na 12. dan decembra.

London, 13. novembra. Položaj na Balkanskem poluotoku je silno resen. Vsa prizadevanja, da se doseže sporazumljenje med Anglijo in Rusijo, so spodletela. Rusija zahteva, naj se knez Aleksander odstavi. Vzhodna Rumelija je pripravljena upirati se uvedanju prejšnjega položaja; oboroženih je uže 75 000 mož. Danes sklene konferenca, kako naj se knez Aleksander pozove, da zapusti vzhodno Rumelijo.

Belgrad, 13. novembra. Ministerski svet kateri se snide danes pod predsedstvom kraljevim, konečno določi naredbe in ukrepe proti Bolgarom, ker vlada misli, da konferenca ne bode povoljno odločila in izzivanje Bolgarije ne dopušča daljnje čakanje. Misli se, da po današnji seji ministrov kralj razglasi do naroda oklic ter da se prične vojska.

Kahira, 13. novembra. Čuje se, da so se Angleži in Mahdisti sprijeli. — Egiptovski listi izražajo bojazen o daljnem prodiranju vstašev.

Telegrafično borzno poročilo

z dne 14. novembra.

	gld.
Jednotni drž. dolg v bankoveih	81.95
„ „ srebri	82.45
Zlata renta	109.10
5% avstr. renta	99.70
Delnice narodne banke	860.—
Kreditne delnice	280.25
London 10 lir sterling	125.75
20 frankovec	9.99
Čekini c. kr.	5.95
100 drž. mark	61.80

Uradni glasnik

z dne 14. novembra.

Razpisane službe: Pri c. kr. dež. sodnji v Ljubljani služba c. kr. sodniškega svetnika. Prošnje do 30. novembra predsedništvu c. kr. dež. sodnije v Ljubljani. Popolno znanje slovensčine. — V Kameniku na deški štirirazrednici služba četrtega učitelja (400 gld.) do 30. novembra. Prošnje kameniškem c. kr. šolskem svetu.

Dražbe: V Ljubljani zemljišča Polone Pezdir z Brezovice (540 gld.) dne 28. novembra (1. rok). — V Kranji posestvo Prim. Prestarja iz Šenčurja (450 gld.) dne 20. novembra (1. rok); — posestva Jak. Čimžarja iz Cerkele (588 gld. in 800 gld.) dne 21. novembra (1. rok).

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm
13. novembra	7. zjutraj	742.64	3.0	svzh. sl.	obl.	0.00
	2. pop.	740.58	3.8	„	„	
	9. zvečer	738.92	1.8	„	„	

Prodaja konjskega mesa.

Na Rimski cesti št. 9 v Kalistrovi hiši prodaja se vsak dan od 6. do 11. ure dopoldne in od 4. do 7. ure zvečer:

konjsko meso, kilo po 28 kr.
„ „ suho, kilo po 34 „

Josip Käfer,
konjski mesar.

Isti želi vzeti v najem posestvo z malim zemljiščem, najrajše na Poljanski cesti ali pa na šentpeterskem predmestju. (170)

Dobička vredni zaslužek.

Stalne osebe vseh stanov, ki se hoté pečati z razprodajanjem zakonito dovoljenih državnih in premij-nih srečk na plačilne obroke, vsprejmo se z jako dobrimi pogoji; ako se pobrinejo, morejo

mesečno zaslužiti 100 do 200 gld.

Ponudbe z navajanjem dosedanjega poslovanja vpošiljajo naj se pod naslovom: Rudolf Mosse, Wien, sub „E. 1001“ — Dopisuje naj se nemški.

(165) Vredni zaslužek. 6—4

Odgovorni urednik J. Naglič.

Najfinejši bohinjski sir

(160) 9 prav po ceni priporoča
J. R. Paulin v Ljubljani,
specerijska trgovina Pred škofljo št. 1.

Umetne zobe in zobovja

vdevlje po najnovšem ameriškem načinu brez vsakih bolečin ter izvršuje plombovanja in vse zobne operacije (39) 63

zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hradeckega mostu, 1. nadstropje.

Carsko, mareno in bock-pivo

iz pivovara bratov **Kosler**
priporoča

v zabojih po 25 in 50 steklenic

A. Mayerjeva
trgovina piva v steklenicah
v Ljubljani. (118) 18

V našem založništvu je izišel na svitlo

drugi pomnoženi natis:

Poezije S. Gregorčičeve.

Elegantno vezane in z zlatim obrezkom stanejo

2 gld., nevez. 1 gld. 20 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg
knjigotržnica v Ljubljani.

V knjigarni **Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg**
se dobivajo:

Josipa Jurčiča Zbrani spisi.

I. zvezek: **Deseti brat.** Cena 1 gld.

II. zvezek: **Pripovedni spisi:** Jurij Kozjak, Spomini na deda, Jesenska noč mej slovenskimi polharji, Spomini starega Slovenca. — Cena 70 kr.

III. zvezek: **Pripovedni spisi:** Domen, Jurij Kobila, Dva prijatelja, Vrban Smukova ženitev, Golida, Kozlovska sodba. — Cena 70 kr.

IV. zvezek: **Pripovedni spisi:** Tihotapec, Grad Rojinje, Klosterski zolnir, Dva brata. — Cena 70 kr.

V. zvezek: **Pripovedni spisi:** Heč mestnega sodnika, Nemški válpet, Sin kmetskega cesarja, Lipe, Pipa tobaka, V vojni krajini. — Cena 70 kr.

Jurčičevi zbrani spisi se dobivajo tudi v lične platnice vezani, vsak zvezek po 50 kr. več.

Kdor se želi po pošti naročiti, naj blagovoljno po nakaznici za poštnino pri vsakem zvezku 10 kr. priloži. (11) 47

V Ameriko

pride najceneje, kdor se obrne na
Anolda Reifa, Dunaj, I., Pestalozzigasse I.,
najstarejša tvrdka te vrste.
Natančneje izpovedbe in prospekti
zastonj. (22) 50—37

Veliko pozornost

provzročajo povsodi iz Prve dunajske tovarne za tkano blago po propisih največjih medicinskih veljakov iz čiste volne izdelani, gosto tkani, zdaj moderni

zdravotni zimski jopiči

Moji zdravotni jopiči so, kar je le moč misliti, najtoplejša in vrhu tega najzdravejša obleka, kajti:

- 1.) ista ohrani telo enakomerno toplo;
- 2.) varuje pred premraženjem, ker nastali pot vsprejmlje prodirna volna;
- 3.) prilega se vsakemu životu ter je
- 4.) izredno praktična, prikladna in po ceni, ker velja samo

gld. 1,80

Nihče naj torej ne zamudi, komur je kaj ležeče na zdravju, naročiti si takoj takov zdravotni zimski jopič, kajti le-ta je boljši nego vsaka druga zimska obleka. V pristni kakovosti prodaja samo in jedino

I. Dunajska komisijška in eksportna trgovina
Dunaj, III. Kolonitzgasse št. 8.

Pri naročilih zadostuje uže, če se pové, kako veliko, srednje ali malo. — Pošilja se proti povzetju. (166) 6—2

Blago za in obleke

le iz trajne ovčje volne, za moža srednje velikosti

3:10 metrov { za gld. 4,96 iz dobre ovčje volne;
za „ 8,— „ boljše „ „
jedno obleko { „ 10,— „ fine „ „
„ 12,40 „ jako fine „ „

Peruvijen iz najfine ovčje volne v najmodernih bojah, najnovije za **gospejne suknene obleke, meter po gld. 2,20 in gld. 2,40.**

Črni kožuhasti Palmerston-tricot, čista ovčja volna za **gospejne zimske plašče, meter po 4 gld.,** loden za **gospejne plašče zoper dež in oblačila.**

Popotne ogrinjače, komad po gld. 4, 5, 8 in do gld. 12,—. Najfineje obleke, hlače, prevlekače ali svrhnje suknje, blago za suknje in dežne plašče, tifi, loden, komis, predenino, cheviot, tricot, ogrinjače za dame in biljardne preproge, peruvien, toskin priporoča

Ustanovljeno **Jan. Stikarofsky** — 1866 —

fabriška zaloga v Brnu.

Vzorki franco. Vzorki (ogledniki) razpošiljavajo se gg. krojaškimi mojstrom **nefrankovano.** Pošiljatev proti povzetju čez 10 gld. franco.

V zalogi imam sukna vedno za več nego 150 000 gld. av. v. in umeje se, da mi pri veliki svetovni trgovini ostane mnogo suknjenih **ostankov,** dolžih od 1 do 5 metrov, in sem torej primoran, take ostanke po **jako nizkih fabriških cenah** razpečavati. Vsak pametno misleč človek mora sprevideti, da od tako malih ostankov **ni možno** razpošiljati **vzorkov** na ogled, ker bi marveč vsled nekoliko stotin naročenih teh vzorkov ne ostali v kratkem nijedni vzorki a je torej skozi in skozi **sleparija,** ako firme sukne-nega blaga inserirajo suknene ostanke; v tacih slučajih so vzorki odrezani od celih kosov a ne od ostankov, torej je namen takega postopanja očividni. (125) 24—21

Ostanki, ki ne ugajajo, se zamenjavajo ali pak se pošlje nazaj denar.

Dopisi vsprejmljajo se v nemškem, ogerskem, českem, poljskem, laškem in francoskem jeziku.

Za prihodnje leto 1886.

V zalogi

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani

je izšla:

Slovenska

Pratika

za navadno leto 1886.

Cena eni Pratik 13 kr. — Razpečevalcem dajemo našo Pratico jako ceneje.

Tiskata in zalagata **Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani**